

Bijbelstudie 2 Jakobus

Gedeelte: Jakobus 1:1-18

1. Zingen: Ps. 66:4
2. Gebed
3. Lezen: Jak. 1:1-18
4. Mededelingen – zie briefje secretaresse
5. Inleiding

1. Vorige keer gezien wie Jak. is – halfbroer van de Heere Jezus – ws. na de opstanding van Christus tot bekering gekomen – al spoedig de leider van de christelijke gemeente in Jer. – hij begint in vs. 1 op de gebruikelijke manier, met zijn naam – dienstknecht, eig. slaaf van God – en tegelijk ook slaaf van de Heere Jezus Christus – treffend dat hij zich zo noemt – hij noemt de Naam van de Man die uit dezelfde moeder is geboren als hij, met groot ontzag - het is duidelijk: Jak. ziet de Heere Jezus op dezelfde hoogte als God – hij erkent Jezus als de Kurios, de Heere – hij eert de Zoon zoals hij de Vader eert - en hij beroept zich niet op het feit dat hij dan toch maar de halfbroer van de Heere Jezus is – in zijn brief richt hij zich tot de 12 stammen die in de verstrooiing zijn – je zou kunnen zeggen: hij richt zich tot zijn vroegere gemeenteleden, Joden uit Jer. die tot geloof in Christus gekomen zijn, maar die door de vervolgingen geëmigreerd zijn naar het buitenland – hij kan ze moeilijk gaan bezoeken en daarom schrijft hij zijn brief – want hij wil met hen blijven meeleven.

Jak. sluit de aanhef van de brief af met een groet - letterlijk staat er: gegroet!, maar het Gr. ww. betekent ook: blij zijn, zich verheugen – en zo kom je vertalingen tegen zoals: wees verheugd!, vrede en vreugde! - en de Statenvertalers vertaalden zelfs met ‘zaligheid’.

2. Zoals Jak. heel vaak in deze brief doet, sluit hij direct aan bij een woord dat hij zojuist gebruikte - in de groet van zo-even (zaligheid) klonk het woord voor blijdschap en vreugde door – dat woord vreugde keert in vs. 2 terug - acht het voor grote vreugde, mijn broeders...- dat doet Jak. vaak – het ene pareltje rijgt hij na het andere aan elkaar – en hij doet dat heel vaak in de geb. wijs – zo ook in vs. 2 Jak. valt in vs. 2 a.h.w. direct met de deur in huis - acht het voor vreugde, als u in verzoeken valt... - hij zegt het met klem en wordt even heel persoonlijk: mijn broeders... - het toont nog eens extra aan dat hij niet tot hen spreekt als leider, maar als een medebroeder – hij spreekt direct over “velerlei verzoeken” - het ‘in de verstrooiing’ zijn (Gr. ‘diaspora’) bracht heel wat met zich mee - ze waren in een leefomgeving waar zij niet thuis hoorden en bovendien niet gewenst waren - met de verzoeken waar Jakobus het hier over heeft, doelt hij dan ook op allerlei gevolgen die er kunnen zijn om wille van het geloof, en op vijandige daden van mensen die je daarom slecht bejegenen - het overkomt je, dingen worden je aangedaan en je kunt er niet aan ontkomen – let wel: Jak. spreekt hier over verzoeken/beproevingen van buitenaf - voor het gezelschap aan wie Jakobus schrijft, bestaat die verzoeking wellicht vooral uit armoede - maar je mag bij die verzoeken ook denken aan bijvoorbeeld ziekte, een handicap, werkloosheid of de dood van een geliefde.

Het zijn allemaal beproevingen die de Heere op de weg van de gelovigen zendt, om te zien op wie ze hun vertrouwen stellen – het is als een test – is het geloof écht? – het gaat Jak. om de praktijk van het geloofsleven - je kunt zeggen dat de wereld met zijn verzoeken de testkamer van het geloof is.

En dan houdt Jak. zijn broeders voor om de verzoeken waaraan zij blootgesteld staan, met een gevoel van vreugde te begroeten - dat lijkt een onmogelijke opdracht, want als je een beproeving ondergaat, maakt dat je verdrietig - een beproeving laat je niet onberoerd - menselijkerwijs valt er geen vreugde te halen uit verzoeken, niemand vindt ze aangenaam – maar toch, broeders, voor het geloof kunnen ze vormend werken en bijdragen tot uw geestelijke groei - dan kunnen we er geestelijk voordeel mee doen.

De verzoeken zijn ‘velerlei’ – ze zijn voor ieder weer anders – maar de bedoeling is dat de verzoeking die je ondergaat, je naar God uitdrijft - als dat gebeurt, is dat tot vreugde – vreugde voor jezelf maar bovenal verheugt het God - op die manier kun je iets beleven van de ervaring die Paulus heeft opgedaan als hij zegt: “Als droevig zijnde, doch altijd blijde” (2Kor. 6:10).

3. Jak. vertelt er in vs. 3 ook bij waarom zijn lezers het vallen in verzoeking vreugde mogen achten – wetende dat de beproeving uws geloofs lijdzaamheid werkt – lijdzaamheid heeft ook in zich: volharding – Jak. spreekt zijn geloofsgenoten erop aan - zij weten, zij hebben er ervaring mee dat de verzoeken waardoor hun geloof wordt beproefd, hun geloof sterker maken en oproepen om vol te houden - het doel dat God heeft met de verzoeken waarin we vallen, is om ons te leren lijdzaam te zijn, volhardend te zijn – volharding is het bewijs van echt geloof.

De lijdzaamheid hebbe een volmaakt werk, staat er in vs. 4 - een beproeving kan heel lang gaan duren – de moedeloosheid kan toeslaan - maar dan is dat een beproeving die tot doel heeft de volharding een volmaakt werk te laten zijn – d.w.z.: dat de volharding volledig mag dóórwerken, zich volledig mag verwerkelijken – als de christen op zijn plaats is, mag hij weleens roemen in de verdrukkingen, wetende dat de verdrukking lijdzaamheid werkt – en de lijdzaamheid bevinding – en de bevinding hoop – en de hoop beschaamt niet, omdat de liefde Gods in onze harten uitgestort is, door de Heilige Geest, Die ons is gegeven.

4. Het lijkt er vervolgens op dat Jakobus zomaar op een ander thema overgaat, nl. bidden om wijsheid (vs. 5-8), zonder dat er een verband is met het voorgaande - dat is echter niet zo: het onderwerp ‘verzoeken van buitenaf’ wordt pas afgesloten met vers 12 - de vraag is hier: ‘Wat kun je het beste doen wanneer je in verzoeking valt en niet weet hoe je daarin volgens Gods gedachten moet handelen?’ - het antwoord daarop is bidden om wijsheid - de wijsheid waar Jakobus op doelt , is een wijsheid die ons leert hoe we onder alle omstandigheden God welgevallig kunnen wandelen - levenswijsheid, inzicht in de rechte levensweg – hier doet de brief van Jak. aan het boek Spreuken denken - als we God om die wijsheid bidden, zegt vs. 5, zal Hij antwoord geven – Hij zal mildelijk geven en niet verwijten, want Hij wil graag dat het geloof van Zijn kinderen zichtbaar wordt onder alle omstandigheden.

5. We moeten wel bidden in gelóóf - daarmee bedoelt Jakobus dat we niet mogen twifelen, vs. 6-8 – het twifelen van vs. 6 heeft te maken met het innerlijk verdeeld zijn van vs. 8 – daar lezen we immers van een ‘dubbelhartig man’ – dat is een man met een dubbele ziel (bij wijze van spreken) - als ons hart verdeeld is, stellen we ons niet afhankelijk op van God – dan maakt dat het gebed om wijsheid krachteloos, en dan kan God ook niet geven: die mens mene niet dat hij iets ontvangen zal van de Heere, vs. 7 – dat is een waarschuwing – God verhoort geen gebed dat niet uit een gelovig vertrouwen op Hem voortkomt - Jakobus stoot hier door naar de kern van het probleem: twijfel is ten diepste ongelooft!

6. Opnieuw volgt er een nieuw thema, nl. rijkdom (vs. 9-11), en weer lijkt het erop alsof er geen verband is – maar Jak. grijpt hier terug op vs. 2 – hij laat nu zien aan welke beproevingen hij concreet denkt: aan de druk, die de rijken in de gemeente legden op de arme leden (vgl. Jak. 5:1-6) – hier roept hij de arme leden van de gemeenten met klem op zich te beroemen in hun hoogheid - doorgaans doen de rijken dat, maar Jak. heeft de ‘kleine man’ op het oog, die eigenlijk niets heeft in te brengen en die door de rijke nogal eens onder druk wordt gezet - de gemeenten in de verstrooiing bestonden toen voor een groot deel uit zulke ‘kleine luyden’ - het is opmerkelijk, dat Jak. juist die armen met ‘broeder’ aanspreekt – hij roept hen op zich te beroemen in hun hoogheid - het is een ‘hoogheid’ die zij als

gelovigen dankzij God bezitten - m.a.w. op zijn manier grijpt Jacobus terug op de eerste zaligspreking uit de Bergrede Matth. 5:3: 'Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen. In vs. 10 en 11 geeft Jak. aan dat rijkdom een groot gevaar is, omdat het gemakkelijk ertoe kan leiden dat we ons niet in gebed afhankelijk van God opstellen - we gaan vertrouwen op onszelf en op alle middelen die we hebben - daarom moet de rijke zich vernederen - Jak. spreekt hier met klem over de kleinheid van de mens en over de vergankelijkheid van alle bezit - kun je daarop je vertrouwen stellen, in plaats van op God? - Jak. wil de rijken op deze manier op het hart binden, dat zij zich moeten wachten voor zelfoverschatting en voor verachting van de armen - de rijken in de gemeente moeten steeds 'de laatste dingen' voor ogen houden - gedenk te sterven! - de rijkdom kan zó weer weg zijn, net zoals het gras en de bloemen verwelken na een korte periode van hitte - rijken, u moet uw plaats weten - u beschikt niet over uw leven - daarom moet u in nederigheid uw weg gaan, en daarbij aan de armen gedenken.

7. Het onderwerp over de verzoeken wordt afgesloten met een zaligspreking (vs. 12) - ook hier grijpt Jak. terug op vs. 2 - de grote vreugde over de verzoeken uit vs. 2 wordt hier: 'zalig is de man die verzoeking verdraagt' - de vss. 2-12 vormen eigenlijk één geheel - daarvan is vs. 12 de conclusie - wie in de verzoeking beproefd is geweest → dus: tegen de proef bestand is gebleken en stand gehouden heeft, die zal merken dat de Heere Zijn woord houdt - wie Hem liefhebben, zullen de kroon des levens ontvangen! - die kroon was bij de spelen van de Grieken de prijs die de overwinnaar kreeg - die kroon is dus hier het volle, eeuwige leven, het leven dat het totale tegenbeeld is van de definitieve, eeuwige dood.

8. In de verzoeking kan iemand ook nog heel anders reageren - zie vs. 13 - hij kan God dan aanklagen, alsof Die er de hand in zou hebben: Ik word van God verzocht, d.w.z. tot het kwade gebracht - dat is dezelfde benadering als van Adam bij de zondeval in het Paradijs: als hij door God ter verantwoording wordt geroepen, probeert hij zijn verantwoordelijkheid voor wat er is gebeurd op de Heere af te schuiven → de vrouw die Gij bij mij hebt gegeven... - zo'n gedachtegang wijst Jacobus hier heel beslist af - als iemand tot het kwade verzocht wordt, moet hij vooral niet zeggen dat dit Gods werk is - als je hieraan toegeeft, is dat a.h.w. een verzoeking van binnen uit - het is een godslasterlijke gedachte, want God kan niet verzocht worden, d.w.z.: God kan het kwade niet doen - Hij is niet toegankelijk voor het kwade - dat is Hem helemaal vreemd - Jak. zegt het nóg eens, en dan net andersom: God verzoekt ook niemand tot dergelijke boze daden - je kunt nooit zeggen dat God probeert jou tot zonde aan te zetten - Hij heeft totaal niets uit te staan met het kwaad.

9. In vers 14 zien we nog duidelijker dat het hier gaat om verzoeken die in jezelf hun oorsprong hebben - het zijn verzoeken die verbonden zijn met je vlees, dat wil zeggen je zondige natuur - daarom spreekt vs. 14 over 'zijn eigen begeerlijkheid' - de door de zonde verdorven begeerte die in het hart woelt - een verleiding tot zonde ontstaat, wanneer jij je begeerte niet onder controle houdt, maar eraan toegeeft - dan word je meegeslept en verlost door je eigen begeerte.

10. Om de ernst van dat gevaar te laten uitkomen, stelt Jacobus de begeerte in vs. 14 en 15 voor als een vrouw van lichte zeden, die de mannen probeert te verleiden en in te palmen - als iemand zich door haar laat verlokken, wordt zij als het ware zwanger - iemands wil sluit dan om zo te zeggen een huwelijk met de begeerte en dat leidt tot haar bevruchting - en na verloop van tijd baart zij dan zonde - de gevolgen zijn ernaar → is de zonde eenmaal rijp geworden, is zij volgroeid, dan brengt zij op haar beurt de dood voort (vgl. Rom. 6:23) - de dood → een volledig verwijderd zijn van Gods heil, het absolute tegendeel van de kroon des levens uit vs. 12.

11. Jakobus zegt deze dingen om ons te waarschuwen ons niet te laten misleiden – dwaalt niet, geliefde broeders, vs. 16 - je moet niet op de verleidingen ingaan - doe je dat wel, dan betekent dat het einde van je leven – dat loopt uit op de dood – God wil dat je van deze weg afgaat – Hij wil het kwade niet, maar het goede – in vs. 17 noemt Jak. God de ‘Vader der lichten’ - in Hem is geen duisternis (1 Joh. 1:5) - met die lichten zijn de hemellichten bedoeld – God is de Bron van het licht - omdat het licht een symbool is van het goede, kunnen van God alleen maar goede gaven komen - het is dan ook ongerijmd Hem iets toe te schrijven, dat met de duisternis verband houdt – bij Hem is geen *verandering* of *schaduw* van *omkering* – dat zijn drie woorden uit de sterrenkunde- mogelijk heeft hij daarbij met name gedacht aan de loop van de zon - deze veroorzaakt een geregelde wisseling/verandering van licht en donker – als zij een wending/omkering in het zenit maakt, werpen de dingen die zij beschijnt een steeds langere schaduw af – er kan zelfs een zonsverduistering optreden - maar bij God is er geen enkele verandering, wending, schaduw of verduistering.

12. Jak. sluit voorlopig af met vs. 18 – in vs. 15 was er sprake van een baren tot de dood – maar hier wordt gezegd dat God Zijn kinderen gebaard heeft door het Woord der waarheid – dat geeft Jak. de verstrooide Joodse christenen hier mee – God heeft hen uitverkoren en heeft het geloof in Christus in hen geplant – zij zijn a.h.w. de eerste oogst van de gelovigen – de eerstelingen van Zijn schepselen – laat dat tot bemoediging voor hen zijn – ik las in de Studiebijbel een mooie zin: zoals Jezus Christus de Eersteling is van de ontslapenen die is opgestaan en de Heilige Geest de Eersteling onder Gods gaven, zo vormt de gemeente van Christus het begin van de grote oogst, de nieuwe schepping.

Zingen: Ps. 89:8 (n.a.v. Jak. 1:12)